

חרגול

קווקז

חרגול לכפר שכן כדי לבקש נדבות. בדרך התעייף והתיישב בתל גבוה כדי לנוח. בסביבה זו רעה עדר סוסים של החאן המקומי. חרגול ראה שהרועים של העדר נרדמו והסוסים ברחו ועברו לגיא עמוק, מוסתר בין הגבעות. אך חרגול לא חשב יותר על כך, והלך הלאה. כשהגיע לכפר, בו רצה לבקש נדבות, ראה שם מהומה גדולה. סוסי החאן האיום נשדדו כנראה, ואיש לא יודע מי שדד ואיפה הסתיר אותם. חרגול החליט שכאן הוא יכול להרוויח קצת כסף. "אולי החאן הגדול ירשה לי לנחש, על פי מנהג הקווקזי, בחופן שעועית" אמר למחפשים. הדברים שלו הגיעו לאוזני החאן. "הביאו לפני מיד את המתרברב" ציווה החאן. משרתי החאן הובילו את חרגול לפני החאן. הקבצן פיזר על הרצפה חופן זרעי שעועית, סידר אותם בערמות, העביר מערימה אחת לשנייה והעמיד פנים כאילו הוא מנחש. בסוף אמר: "אף אחד לא שדד את סוסי החאן הגדול. אני

חי פעם אדם עני, קבצן, בשם חרגול. איש לא ידע מדוע כך קראו לו, אך זה היה שמו. יום אחד יצא

רואה שהם בגיא או ערוץ צר, ושלשם קשה מאוד לבן האדם להגיע. הגיא הוא בין שני הרים גבוהים. אם תשלח, אדוני, אנשים מאומנים לגיא הזה, הם יוכלו לאתר את העדר ולהחזיר אותו. אם אני טועה, אדוני, לעולם לא אנחש יותר לפי השעועית!"

החאן שלח מיד רוכבים לגיא שעליו הצביע חרגול, ואלה מצאו את עדר הסוסים שלם ובריא. השמועה על המנחש הגדול עברה בין כל הכפרים הסמוכים.

אך כעבור יומיים בחצרו של החאן שוב קרה אבדה. בת החאן אבדה טבעת זהב עם אבן חן יקרה. החאן מיד קרא לחרגול.

"נחש על פי השעועית ותמצא את הטבעת. ואם לא תצליח, מחר נתלה אתך בגרדום."

"וי, למה הטעיתי את החאן והעמדתי פנים של מנחש נסתרות" חשב חרגול בדאגה "טוב, אחיה עוד לילה אחת לפחות." והוא אמר לחאן: "תן לי, חאן גדול, לעבור את הלילה בחדר

מבודד. שם, בבדידות, אנחש איפה הטבעת." "זה פשוט" אמר החאן והוביל את חרגול לחדר מרווח בתוך הארמון שלו. הקבצן לא עצם עין במשך כל הלילה, ורק חשב על כך שלמחרת יוצא לתליה. אך באמצע הלילה שמע דפיקה בחלון. "מי זה?" שאל.

"אני משרתת החאן. הו, המנחש הגדול, אתה בוודאי כבר יודע שהטבעת אצלי. בשם אללה, אל תגלה אותי, אל תמסור עלי לחאן האכזר. רחם עלי, קח את הטבעת ורק אל תספר מאין היא הגיעה אליך." חרגול התאושש.

"אכן, חשבתי שזו את. אילו לא באת הנה עם הטבעת, היו כבר מחר מורידים את ראשך. אבל אם את מודה, ארחם עליך. עכשיו תעשי כך – בחצר הארמון מסתובבים אווזים. תני את הטבעת לאווז הלבן עם הכנף השבורה, ומחר בבוקר אומר לשחוט אותו, ולהוציא את הטבעת."

המשרתת שמחה והלכה, וחרגול נשכב לישון רגוע.
בבוקר הובילו את חרגול מהחדר הגדול החוצה, לפני כל אנשי הכפר.
"נו, מה תאמר, המנחש?" שאל החאן.
"החידה לא הייתה קשה, חאן הגדול" ענה חרגול "חשבתי שצריך לחפש הרבה זמן, אבל מצאתי מהר. הרי זרעי השעועית אומרים אמת. הטבעת היא בבטן האווז הלבן עם הכנף השבורה, שמסתובב כאן בחצר."
תפסו את האווז, שחטו אותו והביאו לפני החאן. החאן הסתכל, וראה טבעת זהב בבטנו של האווז.
כל הכפר הופתע מיכולתו של המנחש, והחאן נתן לו כסף רב ושחרר אותו.
עבר זמן מאז. יום אחד החאן נסע לבקר אצל חאן של הכפר השכן, ושם סיפר:
"יש לי בכפר אדם מופלא שיודע לנחש סודות כמוסים."

החאן שבא עם הקבצן שמח כי ניצח בהתערבות
ונתן לחרגול מתנות שמספיקות לכל החיים. הוא
רצה להחזיק אותו בארמון, אבל חרגול סירב.
"לא" אמר "הייתה לי הזכות לנחש רק שלוש
פעמים. יותר לא אוכל לשרת אתך.
עד היום חי חרגול בשפע ובשלום.

החאן השני לא האמין וטען כי אין דבר כזה
בעולם. הרבה זמן הם התווכחו אך בסוף
התערבו על סכום גדול.
כשהחאן חזר הביתה קרא מיד לחרגול.
"התווכחתי עם החבר שלי מהכפר השכן, ואמרת
שאתה יודע לגלות כל סוד. אם תצליח לנחש את
מה שהוא ירצה, אעטוף אתך בזהב. ולא – ישר
לגרדום."

הוא לקח את חרגול אתו ונסע לחברו בכפר
השכן. בעל הבית יצא מולם עם דבר מה בתוך
אגרוף ידו.

"נו, המנחש. מה יש לי כאן ביד?"
הקבצן המסכן! מאין לו לדעת? הוא נד בראשו
ואמר:

"אוי חרגול האומלל, פעמיים המזל הציל אתך,
בשלישית נפלת בפח!"

בעל הבית התרגז ורקע ברגלו.
"לא יתכן! רק שד יכול לנחש דבר כזה" ופתח את
אגרופו שממנו קפץ חרגול ועף עד התקרה.